

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้ เป็นการวิเคราะห์ถึงการกำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการข่าววิทยุกระจายเสียงโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบ, วิธีการนำเสนอรายการข่าววิทยุกระจายเสียงและปัจจัยเงื่อนไขที่กำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการข่าววิทยุกระจายเสียง อันประกอบด้วย ผู้ควบคุมนโยบาย ผู้ผลิตหรือผู้จัดรายการ และผู้อุปถัมภ์รายการข่าววิทยุกระจายเสียงสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

รูปแบบ (Format) รายการข่าววิทยุกระจายเสียง ได้แบ่งแยกออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. รายการข่าวประเภทเป็นทางการ คือ รายการข่าวที่มีรูปแบบเป็นทางการ เป็นแบบแผนมีความน่าเชื่อถือสูง เป็นลักษณะของข่าวทางราชการและรายการข่าวประเภทนี้ยังแบ่งแยกออกได้เป็น 2 รูปแบบ คือ รายการข่าวรวม (Integrated News Broadcast) รายการข่าวสั้นทุกชั่วโมง ซึ่งรายการข่าวรวม เป็นรูปแบบของรายการข่าวที่ประกอบขึ้นจากรูปแบบข่าวหลายรูปแบบมารวมกัน ได้แก่ ข่าวอ่าน, การรายงานข่าวหรือข่าวประกอบเสียง และการวิเคราะห์ข่าว ซึ่งวิเคราะห์เฉพาะข่าวเศรษฐกิจ สังคม และต่างประเทศ เนื่องจากมีภาวะเบี่ยงบังคับหลายประการที่ไม่ให้แสดงความคิดเห็นทางการเมือง สำหรับรายการข่าวสั้นทุกชั่วโมงหรือรายการสรุปข่าวรอง (Minor bulletins or News-in brief) คือ รายการข่าวสั้นทุกต้นชั่วโมง หรือทุกครึ่งชั่วโมง ข่าวที่นำเสนอเป็นข่าวใหม่ล่าสุดที่เพิ่งได้รับในระยะเวลา 1 ชั่วโมง ความยาวประมาณ 3-5 นาที อาจจะเป็นข่าวอ่าน รายการข่าวประกอบเสียง หรือการรายงานสดก็ได้ หรือข่าวแห่ง ๆ ที่ไม่เน้นความใหม่ทันต่อเหตุการณ์ เป็นข่าวที่ได้จากเอกสารข่าว

2. รายการข่าวประเภทไม่เป็นทางการ คือ รายการข่าวที่มีรูปแบบไม่เป็นทางการ เป็นการนำเสนออย่าง ๆ ไม่มีแบบแผน มีความเป็นกันเองกับผู้ฟัง ซึ่งรายการข่าว

วิทยุกระจายเสียงประเภทใหม่เป็นทางการนี้ยังแบ่งแยกออกเป็น 3 รูปแบบ คือ รายการพูดคุยข่าว เป็นรายการข่าวที่ผู้จัดนำข่าวที่เห็นว่ามีมีความสำคัญมาแล้วแบบพูดคุย มีการวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวที่เกิดขึ้นโดยเลือกเฉพาะข่าวเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม เท่านั้น รายการข่าวชาวบ้าน เป็นรายการข่าวที่พูดคุยกับผู้ฟังอย่างเป็นกันเอง มีรูปแบบง่ายๆ ใหม่เป็นพิธีการและนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ที่เกิดขึ้นเป็นประจำวัน และรายการละครข่าว คือ รูปแบบของการเสนอข่าวเป็นละครมีการบรรยายเดินเรื่องและประกอบด้วยตัวละครหลาย ๆ ตัว แต่ผูกเรื่องมาจากเรื่องที่เป็นข่าวชาวบ้านเสริมแต่งเรื่องให้มากกว่าความเป็นจริงแต่อาศัยแก่นเรื่อง (Theme) เหมือนเดิม

วิธีการนำเสนอ (Presentation Technique) รายการข่าววิทยุกระจายเสียง

รายการข่าวแต่ละรูปแบบ มีวิธีการนำเสนอแตกต่างกัน สามารถแบ่งแยกการวิเคราะห์วิธีการนำเสนอออกเป็น 5 ประเด็น คือ เพลงประจำรายการ เทคนิคลีลาการพูดเสียงประกอบรายการ เนื้อหาที่นำเสนอ และการได้มาของข่าว สามารถสรุปได้ดังนี้

1. เพลงประจำรายการ รายการข่าวทุกรายการจะต้องมีเพลงประจำรายการที่เป็นสัญลักษณ์ของรายการส่วนใหญ่ใช้เพลงมาร์ช เพลงประจำสถานีและเพลงปลุกใจเพื่อช่วยสร้างความเข้าใจและดึงดูดความสนใจผู้ฟัง
2. เทคนิคลีลาการพูด มีความแตกต่างกันตามรูปแบบรายการข่าว ได้แก่ การพูดแบบเป็นทางการ เป็นการอ่านข่าวจากต้นฉบับ มีความน่าเชื่อถือ มีความถูกต้องเที่ยงตรงสูง เป็นแบบแผนของทางราชการ การพูดคุยข่าว มีลักษณะเป็นกันเองกับผู้ฟังใช้ถ้อยคำสั้นน่าย่อย ๆ มีการแสดงความคิดเห็นประกอบข่าว และการเล่าแบบละครเป็นการนำข่าวมาทำเป็นละคร มีผู้บรรยายเป็นผู้เดินเรื่อง และมีตัวละครพูดจาโต้ตอบแทรกมุขตลก
3. เสียงประกอบรายการ จะพบในรายการข่าวประเภทเป็นทางการเป็นส่วนใหญ่ ประกอบด้วย เสียงผู้สื่อข่าวโดยผู้สื่อข่าวรายงานจากเหตุการณ์จริงเข้ามายังสถานี

ในลักษณะสั้น ๆ ได้ใจความ ข่าวดังกล่าวประกอบเสียง เป็นลักษณะการบรรยายประกอบเสียงสัมภาษณ์ หรือเสียงบุคคลที่เกี่ยวข้อง และการรายงานข่าวทางโทรทัศน์ เป็นเสียงรายงานจากแหล่งต้นต่อ

4. เนื้อหาที่น่าสนใจ ในรายการข่าวแต่ละรูปแบบมีเนื้อหาที่น่าสนใจแตกต่างกัน ส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับข่าวเหตุการณ์ที่สำคัญที่สุดในขณะนั้น ข่าวทั่วไปและข่าวราชการ นอกจากนี้ยังพบข่าวชาวบ้านและข่าวบริการประชาชนในรายการประเภทพูดคุยข่าว รายการข่าวชาวบ้าน และละครข่าวอีกด้วย

5. การได้มาของข่าว รายการข่าวประเภทเป็นทางการ มีแหล่งที่ได้มาของข่าว จาก ผู้สื่อข่าว เอกสารข่าว ข่าวแจกจากหน่วยงานต่างๆ ส่วนรายการข่าวประเภทไม่เป็นทางการ มีแหล่งที่ได้มาของข่าวจากเอกสารข่าว หนังสือพิมพ์ ข่าวแจกจากหน่วยงานต่างๆ และประชาชนทั่วไป

คุณค่าของข่าว

นอกจากรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการข่าววิทยุกระจายเสียงแล้ว การศึกษา ครั้งนี้ยังต้องพิจารณาถึงคุณค่าของข่าวว่า ในรายการข่าววิทยุกระจายเสียงด้วย ซึ่งคุณค่าของ ข่าวจะแตกต่างกันไปตามรูปแบบของรายการ และจากผลการวิจัยสามารถแบ่งแยกคุณค่าของ ข่าวออกตามรูปแบบของรายการเป็น 2 ประเภท คือ คุณค่าของข่าวในรายการข่าวประเภท เป็นทางการ และคุณค่าของข่าวประเภทไม่เป็นทางการ

คุณค่าของข่าวในรายการข่าวประเภทเป็นทางการ จากการศึกษาพบว่า รายการ ข่าวประเภทเป็นทางการ มีคุณค่าของข่าวในเรื่องความรวดเร็วหรือความสด ความเด่น ทั้ง บุคคลและเหตุการณ์ ผลกระทบต่อประชาชน โดยอาศัยแหล่งข่าวจากผู้สื่อข่าวและ เอกสารข่าว

คุณค่าของข่าวในรายการข่าวประเภทไม่เป็นทางการ พบว่ามีคุณค่าของข่าวในเรื่องที่คนทั่วไปให้ความสนใจ, ความแปลกประหลาด, ความใกล้ชิด, โดยอาศัยแหล่งข่าว จากหนังสือพิมพ์และเอกสารข่าว

การกำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการข่าววิทยุกระจายเสียง

ได้แบ่งแยกบัญชีเงื่อนไขในการกำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการข่าววิทยุกระจายเสียง ออกเป็นองค์ประกอบย่อย ๆ 3 ส่วน คือ ผู้ควบคุมนโยบายและนโยบายที่เกี่ยวข้อง, ผู้ผลิตหรือผู้จัดรายการและผู้อุปถัมภ์รายการ และจากผลการวิจัยพบว่า ผู้ควบคุมนโยบายและนโยบายที่เกี่ยวข้อง แบ่งแยกการควบคุมออกเป็น 3 ระดับคือ นโยบายในระดับรัฐบาล, นโยบายในระดับหน่วยงานเจ้าของสถานี และนโยบายในระดับการปฏิบัติงานของสถานีวิทยุแต่ละแห่ง

นโยบายในระดับรัฐบาล คือระเบียบว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์หรือระเบียบ กบว. ถือว่าเป็นนโยบายหลักที่เป็นแม่แบบสำหรับสถานีวิทยุกระจายเสียงทุกแห่ง ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ได้กำหนดสัดส่วนรายการข่าวไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ต้องถ่ายทอดข่าวจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ในเวลา 07.00-08.00 น., 12.30-12.45 น., 19.00-19.20 น. และ 20.00-20.30 น. หรือถ่ายทอดข่าวสำคัญ ๆ จากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยด้วย, นอกจากนี้ยังได้กำหนดวิธีการนำเสนอซึ่งกฎเกณฑ์เหล่านี้ทำให้รายการข่าวมีคุณภาพมากขึ้น เป็นการยกระดับมาตรฐานงานอาชีพของนักจัดรายการข่าววิทยุเช่น ำหังคนข่าวหรือ บทความหนังสือพิมพ์มาอ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียง และผู้จัดรายการโฆษกที่ออกเสียงทางวิทยุกระจายเสียงต้องได้บัตรผู้ประกาศจากกรมประชาสัมพันธ์ ทางด้านเนื้อหาที่นำเสนอมีการจำกัดเนื้อหาของข่าวที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและรัฐบาลที่เข้มงวด

นโยบายในระดับหน่วยงานเจ้าของสถานี ผู้กำหนดนโยบายคือหน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของสถานีวิทยุกระจายเสียงแต่ละแห่ง ได้แก่ กองทัพ, กรมประชาสัมพันธ์, อสมท. ฯลฯ มีคณะกรรมการบริหารสถานีวิทยุกระจายเสียง กำกับดูแล ทำให้การควบคุมรัดกุมมากยิ่งขึ้น และกฎระเบียบก็เป็นไปเพื่อการสนับสนุนกิจกรรมของหน่วยงานนั้น มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาแผนงานตามที่สถานีวิทยุเสนอขึ้นมา โดยจะต้องสอดคล้องกับระเบียบ กบว. ที่กำหนดไว้

นโยบายในระดับการปฏิบัติงาน ของสถานีวิทยุกระจายเสียง พบว่า กลุ่มผู้ สัมภาษณ์ในระดับผู้อำนวยการสถานี, หัวหน้าสถานี ฯลฯ มีอำนาจสิทธิขาดในการกำหนด การปฏิบัติงาน สามารถกำหนดว่าข่าวไหนสำคัญควรออกอากาศ เป็นการตัดสินใจขั้นสุดท้าย ก่อนนำข่าวออกอากาศ นอกจากนี้ยังกำหนดวิธีการนำเสนอ เปลี่ยนแปลงให้มีความเหมาะสม ได้ เช่น เปลี่ยนแปลงผู้ดำเนินรายการ เปลี่ยนแปลงลักษณะการดำเนินรายการ ฯลฯ

ผู้ผลิตหรือผู้จัดรายการข่าว ในฐานะผู้ทรงสารไปยังผู้รับสาร แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ผู้จัดรายการข่าววิทยุอิสระ และผู้จัดรายการข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียง ผู้ผลิตหรือผู้จัดรายการข่าววิทยุอิสระ มีการผลิตรายการข่าวประเภทไม่เป็นทางการ และเป็น ผู้ผลิตรายการแต่เพียงคนเดียว เป็นผู้คิดสร้างสรรค์รูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการข่าวขึ้น มาโดยอาศัยจากหลักวิชาการด้านจัดรายการข่าววิทยุ การสำรวจผู้ฟัง ดัดแปลงจากรายการ ข่าวที่จัดทำอยู่หรืออาศัยจากประสบการณ์ด้านข่าวของผู้ผลิตหรือผู้จัดรายการเอง ทำให้รายการ ข่าวที่จัดทำขึ้นมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวเพื่อดึงดูดให้ฟังรายการได้เป็นเวลานาน เช่น การใช้ ถ้อยคำสนวนนวนภาษาง่าย ๆ, การแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ มีความเป็นกันเองกับผู้ฟัง สำหรับ เนื้อหาการนำเสนอ ทางผู้จัดรายการเป็นผู้คัดเลือกข่าวสำหรับออกอากาศทั้งหมดโดยจะหลีกเลี่ยงข่าวการเมืองและการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล

ผู้จัดรายการข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงเป็นผู้กำหนดเฉพาะวิธีการนำเสนอ ให้เป็นไปตามความเหมาะสมเท่านั้น ส่วนรูปแบบรายการข่าวต้องเป็นไปตามแผนผังรายการ ประจําปี ที่ขออนุมัติจากคณะกรรมการบริหารสถานีวิทยุกระจายเสียงในแต่ละแห่งและถือว่าเป็น งานนโยบายของสถานี แต่ส่วนใหญ่แล้วรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการข่าวประเภทเป็นทางการ มักจะไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลง เช่น รายการข่าวภาคถ่ายทอดของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่ง ประเทศไทย รายการข่าวสั้นทุกต้นชั่วโมงของสถานีวิทยุ ท.ท.ท. ส่วนเนื้อหาที่นำเสนอ กำหนดขึ้นตามลักษณะการทำงานที่คล้ายกับองค์กรหนังสือพิมพ์ เริ่มจากบรรณาธิการข่าว ผู้สื่อข่าว ผู้เรียบเรียงข่าว บรรณาธิการข่าว และหัวหน้าฝ่ายข่าว โดยบรรณาธิการข่าวจะมีบทบาทสำคัญ ในการคัดเลือกและตัดสินใจว่าข่าวใดสำคัญสมควรออกอากาศ

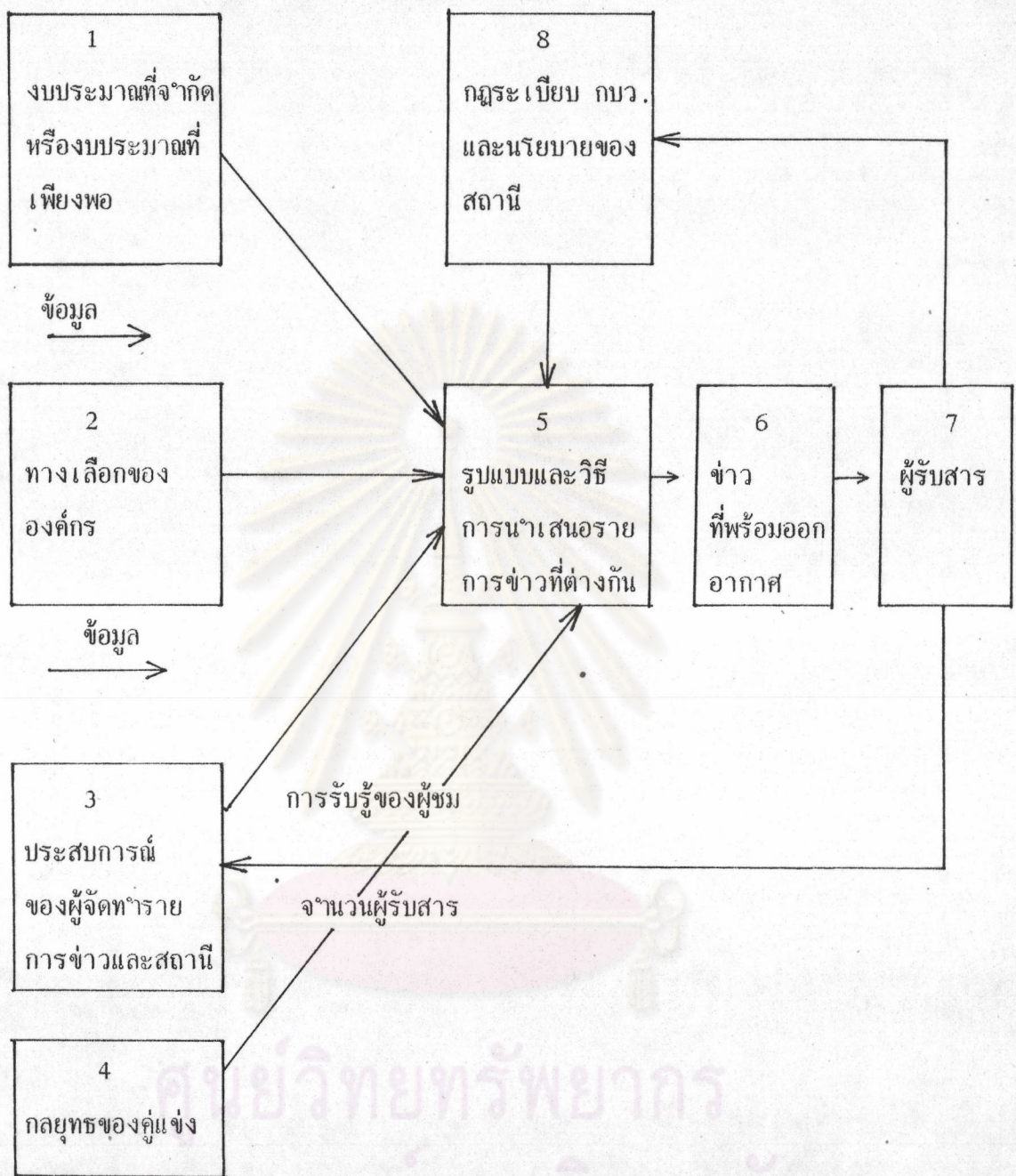
นอกจากนี้จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าผู้อุปถัมภ์รายการส่วนใหญ่ไม่มีส่วนในการกำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการข่าววิทยุกระจายเสียง เนื่องจากผู้อุปถัมภ์รายการมีความคิดเห็นตรงกันว่า ผู้จัดรายการข่าวแต่ละรายการมีประสบการณ์และการทำงานด้านข่าววิทยุมาเป็นเวลานาน จนสามารถสร้างรูปแบบและวิธีการนำเสนอเฉพาะตัวที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละรายการได้ แต่จะมีผู้อุปถัมภ์รายการบางส่วนที่จำกัดเนื้อหาข่าวที่เกี่ยวกับการเมือง และธุรกิจการค้า และจากการศึกษาที่ยังค้นพบหลักการพิจารณาอุปถัมภ์รายการข่าวรายการใดก็ตามอาศัยหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่า เป็นรายการข่าวที่ได้รับความนิยมสูงหรือไม่ ถ้าเป็นรายการที่ได้รับความนิยมสูงหรือผู้จัดรายการมีชื่อเสียงผู้อุปถัมภ์รายการจะให้ความสนใจรายการข่าวรายการนั้นเป็นพิเศษ ต้องเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายของสินค้าเป็นสำคัญ และต้องดูลักษณะที่ได้เปรียบของสถานีวิทยุแต่ละสถานีด้วย ไม่ว่าจะเป็นจำนวนผู้ฟัง, การครอบคลุมพื้นที่กระจายเสียง หรือสถานีที่มีคลื่นความถี่มากกว่าสถานีอื่น ๆ

การอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์รูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการข่าววิทยุกระจายเสียงสามารถอธิบายเปรียบเทียบได้กับแบบจำลองการไหลของข่าวสาร (A model for news flows) คือ

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมายเลข 1 เมื่อมีข่าวสารข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เข้ามาที่สถานีวิทยุหรือนักจัดรายการ

การข่าว สิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึง คือการพิจารณาถึงงบประมาณที่มีอยู่ ว่ามีงบประมาณในการจัดรายการข่าวมากน้อยเพียงใด เพื่อกำหนดรายการข่าววิทยุกระจายเสียงต่อไป และผลจากการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่รายการข่าววิทยุในปัจจุบันเป็นรายการที่มีการลงทุนต่ำ ไม่มีผู้สื่อข่าว แต่อาศัยข่าวจากเอกสารข่าวราคาถูก ส่วนรายการข่าวที่มีการลงทุนสูง มีลักษณะการทำงานด้านข่าวอย่างแท้จริง ก็คือ ข่าวของกรมประชาสัมพันธ์

หมายเลข 2 เมื่อรายการข่าวมีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ สถานีวิทยุกระจายเสียงแต่ละแห่งมีทางเลือก คือ ให้นักจัดรายการเข้ามาซื้อเวลาจัดทํารายการ หรือจัดทํารายการข่าวที่ไม่ต้องลงทุนมาก เช่น รายการข่าวทุกชั่วโมง ที่อาศัยข่าวจากเอกสารข่าวที่ใช้เงินทุนไม่มากนัก ดังนั้นทางเลือกของสถานีวิทยุกระจายเสียง ก็คือ การขายเวลาให้กับผู้จัดรายการข่าวอิสระ หรือจัดทํารายการข่าวที่ลงทุนต่ำ ส่วนองค์กรที่มีงบประมาณเพียงพอก็สามารถจัดทํารายการข่าวที่มีคุณภาพได้

หมายเลข 3 จากประสบการณ์จัดรายการของสถานีวิทยุแต่ละแห่ง ประกอบเข้ากับประสบการณ์งานอาชีพข่าวของผู้จัดทํารายการข่าววิทยุ รวมไปถึงความนิยมที่ได้รับจากผู้ฟัง เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งในการเลือกรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการข่าว

หมายเลข 4 กลยุทธ์ของกลุ่มแข่ง จากผลการวิจัยครั้งนี้ไม่มีส่วนในการกำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการข่าววิทยุกระจายเสียง ทั้งนี้เนื่องรายการข่าวที่จัดทําโดยนักจัดรายการอิสระ จะมีเอกลักษณ์เฉพาะของตนเองที่จะ เป็นเสน่ห์ดึงดูดให้ผู้ฟังสนใจรายการ ส่วนรายการข่าวของทางราชการก็ไม่ต้องคำนึงถึงกลยุทธ์ของกลุ่มแข่ง เนื่องจากเป็นรายการที่บังคับให้ทุกสถานีถ่ายทอด

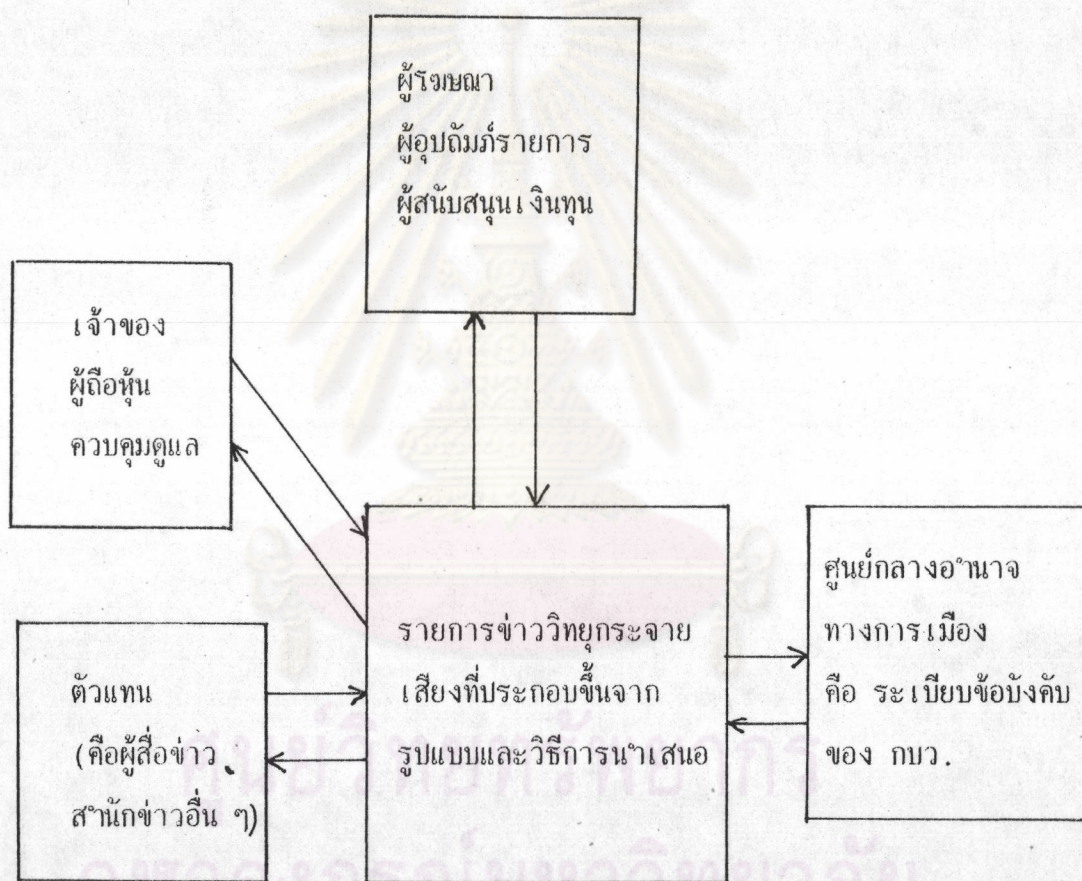
หมายเลข 8 คือกลุ่มกดดันจากภายนอก มีผลต่อทางเลือกขององค์กร ในที่นี้ก็คือ กฎระเบียบของ กบว. หรือผลประโยชน์ทางธุรกิจ ซึ่งกฎข้อบังคับเหล่านี้ได้แก่ การกำหนดให้ทุกสถานีจะต้องถ่ายทอดรายการข่าวจากทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ที่ทำให้ทุกสถานีต้องเสนอรายการข่าวราชการในช่วงเวลานั้น หรือผลประโยชน์ทางธุรกิจที่ทำให้สถานีต้องขายเวลาให้กับเอกชนเพื่อจัดรายการประเภทบันเทิง

หมายเลข 5 จากรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการข่าววิทยุกระจายเสียงที่มีความแตกต่างกันก็เนื่องมาจากที่ได้รับแรงกดดันจากกลุ่มต่างๆภายนอก เช่น กฎระเบียบกบว. นโยบายของสถานี ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ประกอบเข้ากับประสบการณ์ด้านข่าวของนักจัดรายการ ความนิยมของผู้ฟัง การบริหารองค์กรที่แตกต่างกันออกไปเช่นนโยบายของสถานีที่ต้องการแสวงหาผลประโยชน์ทางธุรกิจ จะขายเวลาให้กับนักจัดรายการข่าวมากกว่าที่จะจัด

ทำรายการข่าวเอง เป็นต้น ซึ่งกลุ่มเหล่านี้จะกำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการข่าว
วิทยุกระจายเสียงที่นำเสนอออกอากาศ

2. จากผลการวิจัยการกำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการข่าววิทยุกระจาย
เสียงสามารถอธิบายเปรียบเทียบกับแบบจำลองจากทฤษฎีการจัดองค์กร

จากแบบจำลองนี้ ถือว่ารายการข่าววิทยุกระจายเสียงเป็นสถาบันหนึ่งที่ต้องมีความสัมพันธ์กับส่วนต่างๆ และต้องอาศัยแรงสนับสนุนจากกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้คือ ศูนย์กลางอำนาจทางการเมืองในที่นี้หมายถึงระเบียบข้อบังคับของ กบว. เจ้าของผู้ควบคุมดูแลในที่นี้หมายถึงนโยบายในระดับหน่วยงานเจ้าของสถานี ผู้อุปถัมภ์รายการ ตัวแทนข่าว ในที่นี้หมายถึงผู้สื่อข่าว สำนักข่าวอื่น ๆ และหน่วยงานประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ กลุ่มต่างๆ ที่ให้การสนับสนุนรายการข่าวนั้นก็แสดงความต้องการของตนเองออกมาเช่นกัน รายการข่าววิทยุสามารถ

อยู่ได้ก็ต้องตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มที่ให้การสนับสนุนเหล่านี้ด้วย จะต้องมีความคล่องตัวของความต้องการและผลตอบแทนที่ได้รับ ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

ระเบียบ ข้อบังคับของกบว.ให้การสนับสนุน ควบคุม ดูแลการจัดรายการข่าวให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ของรัฐบาลเป็นสำคัญ และจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบนั้น โดยแสดงออกทางการถ่ายทอดข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย หรือเนื้อหาข่าวที่นำเสนอที่ต่องไม่เกี่ยวกับความขัดแย้งของรัฐบาล เจ้าของสถานี ก็มีนโยบายของสถานีคอยกำกับดูแล และให้การสนับสนุนการจัดรายการข่าว โดยเป็นผู้กำหนดรูปแบบ และเวลาการออกอากาศให้เหมาะสมกับสถานี ในขณะที่เดียวกันก็แสวงหาผลประโยชน์ทางธุรกิจด้วย ดังนั้น รูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการที่ออกมา ต้องสนองตอบนโยบายและความต้องการทางธุรกิจของสถานี เช่น สถานีมีนโยบายการขายเวลาให้กับนักจัดรายการข่าวอิสระที่มีชื่อเสียง ทั้งนี้ก็เพื่อผลประโยชน์จากการขายเวลานั้นเอง และสุดท้ายคือ ผู้สื่อข่าว สังกัข่าวอื่น ๆ และหน่วยงานการประชาสัมพันธ์มีความต้องการที่จะรายงานเหตุการณ์สำคัญ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในรายการข่าว ซึ่งข่าวเหล่านี้ มีรายการข่าววิทยุเป็นสื่อกลางในการออกอากาศซึ่งสถานีหรือผู้จัดรายการจะต้องดูตามความเหมาะสมกับรายการข่าว และพิจารณาถึงคุณค่าของข่าวด้วย เช่น ข่าวชาวบ้าน ข่าวอาชญากรรม จะนำเสนอในรายการข่าวชาวบ้านมากกว่า รายการข่าวรวม

จะเห็นได้ว่าในรายการข่าววิทยุแต่ละรายการ ถ้าได้รับการสนับสนุนทั้งด้านนโยบาย ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ก็สามารถที่จะทำให้อาการนั้นดำรงอยู่ได้และเป็นไปตามความต้องการและผลตอบสนองที่ได้รับจากกลุ่มต่าง ๆ

3. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้ควบคุมนโยบาย ผู้ผลิตรายการและผู้อุปถัมภ์รายการ ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดรายการข่าววิทยุในปัจจุบันและสรุปได้ดังนี้

3.1 รายการข่าววิทยุกระจายเสียงที่จัดทำในปัจจุบัน ไม่ใช่ลักษณะของรายการข่าววิทยุตามหลักเกณฑ์การจัดรายการข่าว แต่เป็นเพียงการพูดคุยข่าว หรืออ่านข่าวที่ได้มาจากหนังสือข่าวที่ไม่มีควมใหม่สดทันสมัย ทั้งนี้เพราะรายการข่าววิทยุกระจายเสียง

แต่ละรายการมีผู้ผลิตรายการไม่กี่คน หรือบางรายการก็มีผู้ผลิตรายการเพียงคนเดียว เช่น รายการข่าวชาวบ้าน, รายการพูดคุยข่าว จึงต้องหาข่าวจากแหล่งข่าวอื่น ๆ นอกเหนือจากการสื่อข่าว แล้วนำมาพูดแสดงความคิดเห็นประกอบ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะรายการข่าวต้องอาศัยผู้สื่อข่าวเป็นจำนวนมาก, ต้นทุนในการผลิตสูง

3.2 ผู้อุปถัมภ์รายการ เป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่ง เนื่องจากการจัดทำรายการข่าววิทยุต้องอาศัยการลงทุนสูง และผู้อุปถัมภ์รายการมักไม่สนใจโฆษณา ในรายการข่าว ยกเว้นรายการข่าวที่ได้รับความนิยมและประสบความสำเร็จอยู่แล้ว

3.3 บุคคลากรด้านข่าววิทยุกระจายเสียงยังมีไม่เพียงพอ ต้องการมีการฝึกบุคคลากรให้มีความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ด้านข่าววิทยุอย่างแท้จริง

3.4 ในปัจจุบัน สื่อวิทยุกระจายเสียง กลายเป็นสื่อเพื่อความบันเทิงมากกว่าสื่อเพื่อข่าวสาร เนื่องจากรายการเพื่อความบันเทิง ซึ่งส่วนใหญ่แล้วคือ รายการเพลงเป็นรายการที่จัดท่าง่าย และมีผลประโยชน์ทางธุรกิจสูง

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยังได้ค้นพบข้อมูลที่สามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในเรื่องรายการข่าววิทยุกระจายเสียงต่อไปดังนี้

1. ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้อุปถัมภ์รายการส่วนใหญ่ไม่มีส่วนกำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการข่าววิทยุกระจายเสียง ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) กลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจะเป็นผู้จัดรายการข่าวที่ผลิตรายการจนได้รับความนิยมมาเป็นเวลานาน หรือเป็นรายการข่าวของสถานีที่ได้รับความนิยม ซึ่งรายการข่าวเหล่านี้มีผู้อุปถัมภ์รายการตลอด และบางรายการมีผู้อุปถัมภ์เป็นจำนวนมาก หรือมีผู้อุปถัมภ์ต้องการโฆษณาในรายการข่าว แต่ก็ยังไม่มีโอกาส เนื่องจากโฆษณาเต็มตลอดรายการ ดังนั้นจากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้อุปถัมภ์รายการ

จึงไม่มีส่วนในการกำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอข่าววิทยุกระจายเสียงและข้อเสนอแนะ
สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Random Sampling เพื่อให้ได้
รายการข่าววิทยุกระจายเสียงทุก ๆ รูปแบบ

2. ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับผู้รับสารรายการข่าววิทยุกระจายเสียง เนื่องจาก
การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาปัจจัยเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอ
รายการข่าววิทยุกระจายเสียงเพียง 3 ส่วนเท่านั้น คือ ผู้ควบคุมนโยบาย, ผู้ผลิตรายการ
ผลิตรายการ และผู้อุปถัมภ์รายการ ซึ่งผู้รับสารก็เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่ง ที่ควรมีการ
ศึกษาวิจัยต่อไป

3. ควรมีการทำวิจัยแนวนี้กับรายการวิทยุกระจายเสียงในรูปแบบอื่นๆต่อไป ซึ่งใน
ปัจจุบันมีรายการข่าววิทยุกระจายเสียงที่น่าสนใจศึกษาหลายรายการ ได้แก่ รายการวิทยุชุมชน

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย